

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ

της 19ης Απριλίου 2013

σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ

(αναδιατύπωση)

(ΕΚΤ/2013/10)

(2013/211/ΕΕ)

ΤΟ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΚΕΝΤΡΙΚΗΣ ΤΡΑΠΕΖΑΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 128 παράγραφος 1,

Έχοντας υπόψη το άρθρο 16 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

(1) Το πεδίο εφαρμογής της απόφασης ΕΚΤ/2003/4 της 20ής Μαρτίου 2003 σχετικά με τις ονομαστικές αξίες, τις προδιαγραφές, την αναπαραγωγή, την ανταλλαγή και την απόσυρση των τραπεζογραμματίων ευρώ ⁽¹⁾ πρέπει να διευρυνθεί προκειμένου να καλύπτει τις μελλοντικές σειρές τραπεζογραμματίων ευρώ. Προς τον σκοπό αυτό είναι απαραίτητο να γίνουν ορισμένες τροποποιήσεις τεχνικής φύσης στην απόφαση ΕΚΤ/2003/4. Επιπροσθέτως, λαμβανομένης υπόψη της εμπειρίας που έχει αποκτηθεί κατά την εφαρμογή και την ερμηνεία της απόφασης ΕΚΤ/2003/4, είναι απαραίτητο να αποσαφηνιστούν περαιτέρω και να βελτιωθούν ορισμένοι κανόνες και διαδικασίες. Ως εκ τούτου, προκειμένου να περιληφθούν σε αυτή οι ανωτέρω τροποποιήσεις, η απόφαση ΕΚΤ/2003/4 θα πρέπει να αναδιατυπωθεί για λόγους σαφήνειας και διαφάνειας.

(2) Το άρθρο 128 παράγραφος 1 της Συνθήκης και το άρθρο 16 του καταστατικού του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας προβλέπουν ότι η Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα (ΕΚΤ) έχει το αποκλειστικό δικαίωμα να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμματίων σε ευρώ μέσα στην Ένωση. Οι ως άνω διατάξεις προβλέπουν επίσης ότι η ΕΚΤ και οι εθνικές κεντρικές τράπεζες των κρατών μελών με νόμισμα το ευρώ (εφεξής «ΕθνΚΤ») μπορούν να εκδίδουν τέτοια τραπεζογραμμάτια. Σύμφωνα με το άρθρο 10 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 974/98 του Συμβουλίου, της 3ης Μαΐου 1998, για την εισαγωγή του ευρώ ⁽²⁾, η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ θέτουν σε κυκλοφορία τραπεζογραμμάτια σε ευρώ.

(3) Το Ευρωπαϊκό Νομισματικό Ίδρυμα (ΕΝΙ) διεξήγαγε το προπαρασκευαστικό έργο για την παραγωγή και έκδοση των τραπεζογραμματίων ευρώ και, ιδίως σε ό,τι αφορά τα σχέδια των τραπεζογραμματίων ευρώ, διευκόλυνε την αναγνώριση και αποδοχή των νέων ονομαστικών αξιών και προδιαγραφών των εν λόγω τραπεζογραμματίων από τους χρήστες, λαμβά-

νοντας υπόψη τις ειδικές απαιτήσεις των ευρωπαϊκών ενώσεων χρηστών τραπεζογραμματίων όσον αφορά την όψη και τα τεχνικά χαρακτηριστικά τους.

(4) Το δικαίωμα πνευματικής ιδιοκτησίας επί των σχεδίων των τραπεζογραμματίων ευρώ, αρχικός δικαιούχος του οποίου ήταν το ΕΝΙ, έχει περιέλθει στην ΕΚΤ ως διάδοχό του. Η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ, οι οποίες ενεργούν για λογαριασμό της ΕΚΤ, προστατεύουν το εν λόγω δικαίωμα σε περιπτώσεις προϊόντων αναπαραγωγής που εκδίδονται ή διατίθενται κατά παράβαση του, όπως, μεταξύ άλλων, σε περιπτώσεις προϊόντων αναπαραγωγής που μπορούν να επηρεάσουν αρνητικά το κύρος των τραπεζογραμματίων ευρώ.

(5) Η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ εκδίδουν, ενίοτε, νέες σειρές τραπεζογραμματίων ευρώ με αναβαθμισμένα χαρακτηριστικά ασφάλειας, αξιοποιώντας την πρόοδο που έχει πραγματοποιηθεί στην τεχνολογία παραγωγής τραπεζογραμματίων από την εισαγωγή της πρώτης σειράς.

(6) Το δικαίωμα της ΕΚΤ και των ΕθνΚΤ να εκδίδουν τραπεζογραμμάτια ευρώ περιλαμβάνει και την αρμοδιότητά τους να λαμβάνουν κάθε μέτρο νομικής φύσεως, απαραίτητο για την προστασία της ακεραιότητας των τραπεζογραμματίων ευρώ ως μέσου πληρωμής. Η ΕΚΤ θα πρέπει να λαμβάνει μέτρα για την επίτευξη ενός ελάχιστου επιπέδου προστασίας σε όλα τα κράτη μέλη με νόμισμα το ευρώ, προκειμένου να εξασφαλίζεται η δυνατότητα του κοινού να διακρίνει τα προϊόντα αναπαραγωγής από τα τραπεζογραμμάτια ευρώ που εκδίδονται από την ΕΚΤ και τις ΕθνΚΤ και δεν αποτελούν πλαστά τραπεζογραμμάτια βάσει του άρθρου 2 στοιχείο α) του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2001, σχετικά με τον καθορισμό των αναγκαιών μέτρων για την προστασία του ευρώ από την παραχάραξη και την κίβδηλεια ⁽³⁾ (στο εξής «γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ»). Για τον λόγο αυτό είναι απαραίτητη η θέσπιση κοινών κανόνων, βάσει των οποίων θα επιτρέπεται η αναπαραγωγή τραπεζογραμματίων ευρώ.

(7) Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης δεν θα πρέπει να θίγουν την εφαρμογή των διατάξεων του ποινικού δικαίου, ιδίως όσον αφορά στην παραχάραξη.

(8) Τα προϊόντα αναπαραγωγής τραπεζογραμματίων ευρώ σε ηλεκτρονική μορφή θα πρέπει να θεωρούνται νόμιμα μόνον εφόσον ο παραγωγός τους λαμβάνει τα κατάλληλα τεχνικά μέτρα προς παρεμπόδιση της εκτύπωσης αντιγράφων τους, σε περιπτώσεις που το κοινό ενδέχεται να εκλάβει τα αντίγραφα αυτά ως γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ.

⁽¹⁾ ΕΕ L 78 της 25.3.2003, σ. 16.

⁽²⁾ ΕΕ L 139 της 11.5.1998, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ L 181 της 4.7.2001, σ. 6.

- (9) Η αρμοδιότητα λήψης μέτρων για την προστασία της ακεραιότητας των γνήσιων τραπεζογραμμίων ευρώ ως μέσου πληρωμής περιλαμβάνει και την αρμοδιότητα θέσπισης ενός κοινού πλαισίου, βάσει του οποίου οι ΕθνΚΤ προτίθενται να ανταλλάσσουν φθαρμένα γνήσια τραπεζογραμμία ευρώ. Εντός του πλαισίου αυτού εξειδικεύονται ορισμένες κατηγορίες τραπεζογραμμίων ευρώ τα οποία θα πρέπει να παρακρατούνται από τις ΕθνΚΤ κατά την προσκόμισή τους για ανταλλαγή.
- (10) Το τμήμα του αρχικού τραπεζογραμμιού ευρώ που πρέπει να προσκομίζεται προκειμένου να καταστεί δυνατή η ανταλλαγή του υπόκειται σε ελάχιστες απαιτήσεις μέτρησης. Οι μετρήσεις αυτές θα πρέπει να εκφράζονται ως ποσοστό επί της επιφάνειας του αρχικού τραπεζογραμμιού ευρώ πριν αυτό φθαρεί, προκειμένου να αποτρέπεται η αλλοίωσή τους, όπως, για παράδειγμα, σε περιπτώσεις που το τραπεζογραμμάτιο ευρώ έχει φθαρεί λόγω συρρίκνωσης.
- (11) Ο κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 απαιτεί από τα πιστωτικά ιδρύματα και, εφόσον αναπτύξουν δραστηριότητα πληρωμών, από άλλους παρόχους υπηρεσιών πληρωμών και άλλα ιδρύματα που συμμετέχουν στην επεξεργασία και τη διανομή τραπεζογραμμίων και κερμάτων στο κοινό να εξασφαλίζουν τον έλεγχο γνησιότητας των τραπεζογραμμίων και κερμάτων ευρώ τα οποία εισπράττουν και προτίθενται να θέσουν εκ νέου σε κυκλοφορία και να μεριμνούν για την ανίχνευση παραχαράξεων.
- (12) Δεδομένου ότι ενδέχεται γνήσια τραπεζογραμμία ευρώ να φθαρούν από αντικλεπτικές συσκευές στο πλαίσιο της τέλεσης ή της απόπειρας τέλεσης εγκληματικής πράξης, θα πρέπει να διασφαλίζεται ότι στις περιπτώσεις αυτές μπορούν να προβούν σε ανταλλαγή τραπεζογραμμίων ευρώ μόνο τα θύματα τέτοιας απόπειρας ή εγκληματικής πράξης.
- (13) Προς ενθάρρυνση της προσήκουσας χρήσης των αντικλεπτικών συσκευών από όλα τα ιδρύματα και τους οικονομικούς φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001, θεωρείται σκόπιμο οι ΕθνΚΤ να επιβάλλουν στους χειριστές τραπεζογραμμίων ορισμένο τέλος ως αντάλλαγμα για την εξέταση που διενεργείται σε σχέση με την ανταλλαγή γνήσιων τραπεζογραμμίων ευρώ που έχουν φθαρεί από αντικλεπτικές συσκευές.
- (14) Το εν λόγω τέλος δεν θα πρέπει να επιβάλλεται σε περίπτωση τραπεζογραμμίων ευρώ που έχουν φθαρεί κατά την τέλεση ή την απόπειρα τέλεσης ληστείας ή κλοπής, ενώ, προς αποφυγή των αμελητέων επιβαρύνσεων, θα πρέπει να επιβάλλεται μόνο σε περίπτωση προσκόμισης για ανταλλαγή ενός ελάχιστου αριθμού φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμμίων ευρώ.
- (15) Τραπεζογραμμία ευρώ που έχουν φθαρεί μαζικά λόγω της ενεργοποίησης αντικλεπτικών συσκευών θα πρέπει να προσκομίζονται για ανταλλαγή, εφόσον το απαιτούν οι ΕθνΚΤ, σε δεσμίδες αποτελούμενες από έναν ελάχιστο αριθμό τραπεζογραμμίων ευρώ.
- (16) Προς ενίσχυση των προσπαθειών βελτίωσης της ασφάλειας του κύκλου ζωής των μετρητών και προς αποφυγή της ποινικοποίησης της χρήσης αντικλεπτικών συσκευών, θεωρείται σκόπιμο να πραγματοποιείται πίστωση στα ιδρύματα και τους οικονομικούς φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001, οι οποίοι προσκομίζουν για ανταλλαγή γνήσια τραπεζογραμμία ευρώ τα οποία έχουν συμπτωματικά φθαρεί κατά τη χρήση αντικλεπτικών συσκευών, την ημέρα της λήψης των εν λόγω τραπεζογραμμίων, κατά τρόπο που προσομοιάζει στη συνήθη κατάθεση μετρητών.
- (17) Προς ενίσχυση της πρόληψης από την Ευρωπαϊκή Ένωση της χρήσης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας, θεωρείται σκόπιμο το Ευρωσύστημα να εξειδικεύσει τον τρόπο μεταχείρισης των αιτημάτων ανταλλαγής φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμμίων ευρώ αξίας τουλάχιστον 7 500 ευρώ. Οι εν λόγω κανόνες δεν θα πρέπει να θίγουν τυχόν αυστηρότερες απαιτήσεις ταυτοποίησης και παροχής στοιχείων που έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη κατά τη μεταφορά της οδηγίας 2005/60/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Οκτωβρίου 2005, σχετικά με την πρόληψη της χρησιμοποίησης του χρηματοπιστωτικού συστήματος για τη νομιμοποίηση εσόδων από παράνομες δραστηριότητες και τη χρηματοδότηση της τρομοκρατίας⁽¹⁾.
- (18) Το αποκλειστικό δικαίωμα της ΕΚΤ να επιτρέπει την έκδοση τραπεζογραμμίων ευρώ μέσα στην Ένωση περιλαμβάνει και την αρμοδιότητα απόσυρσής τους και θέσπισης ενός κοινού πλαισίου, βάσει του οποίου η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ δύνανται να πραγματοποιούν την απόσυρση,

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΑΠΟΦΑΣΗ:

Άρθρο 1

Ονομαστικές αξίες και προδιαγραφές

1. Τα τραπεζογραμμία ευρώ περιλαμβάνουν επτά ονομαστικές αξίες, πέντε έως πεντακοσίων ευρώ, θέμα απεικόνισης των οποίων είναι οι «Εποχές και ρυθμοί της Ευρώπης» και τα οποία φέρουν τις ακόλουθες βασικές προδιαγραφές.

Ονομαστική αξία (ευρώ)	Διαστάσεις (πρώτη σειρά)	Διαστάσεις (δευτέρα σειρά)	Κυρίαρχο χρώμα	Σχέδιο
5	120 × 62 χιλ.	120 × 62 χιλ.	Γκρι	Κλασικό
10	127 × 67 χιλ.	127 × 67 χιλ.	Κόκκινο	Ρωμανικό
20	133 × 72 χιλ.	133 × 72 χιλ.	Μπλε	Γοτθικό
50	140 × 77 χιλ.	140 × 77 χιλ.	Πορτοκαλί	Αναγεννησιακό

(¹) ΕΕ L 309 της 25.11.2005, σ. 15.

Ονομαστική αξία (ευρώ)	Διαστάσεις (πρώτη σειρά)	Διαστάσεις (δεύτερη σειρά)	Κυρίαρχο χρώμα	Σχέδιο
100	147 × 82 χιλ.	Δεν έχει καθοριστεί ακόμη	Πράσινο	Μπαρόκ και ροκοκό
200	153 × 82 χιλ.	Δεν έχει καθοριστεί ακόμη	Κίτρινο-καφέ	Αρχιτεκτονική του σιδήρου και του γυαλιού
500	160 × 82 χιλ.	Δεν έχει καθοριστεί ακόμη	Μοβ	Μοντέρνα αρχιτεκτονική του 20ού αιώνα

2. Οι επτά ονομαστικές αξίες της σειράς τραπεζογραμματίων ευρώ φέρουν παραστάσεις πυλών και παραθύρων στην πρόσθια όψη και παραστάσεις γεφυρών στην οπίσθια όψη. Οι παραστάσεις και των επτά ονομαστικών αξιών είναι χαρακτηριστικές των διαφόρων ευρωπαϊκών καλλιτεχνικών περιόδων που προαναφέρονται. Άλλα στοιχεία των σχεδίων περιλαμβάνουν:

- α) το σύμβολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης·
- β) το όνομα του νομίσματος στο λατινικό και το ελληνικό αλφάβητο και, επιπροσθέτως, για τη δεύτερη σειρά τραπεζογραμματίων ευρώ, το όνομα του νομίσματος στο κυριλλικό αλφάβητο·
- γ) τα αρχικά της ΕΚΤ στις επίσημες γλώσσες της Ευρωπαϊκής Ένωσης· για την πρώτη σειρά τραπεζογραμματίων ευρώ, τα αρχικά της ΕΚΤ παρατίθενται στις ακόλουθες πέντε επίσημες γλώσσες: BCE, ECB, EZB, EKT και EKP και, επιπροσθέτως, για τη δεύτερη σειρά τραπεζογραμματίων ευρώ, τα αρχικά της ΕΚΤ παρατίθενται στις ακόλουθες εννέα επίσημες γλώσσες: BCE, ECB, ЕЦБ, EZB, EKP, EKT, EKB, BCE και EBC·
- δ) το σύμβολο ©, ενδεικτικό του δικαιώματος πνευματικής ιδιοκτησίας της ΕΚΤ· και
- ε) την υπογραφή του προέδρου της ΕΚΤ.

Άρθρο 2

Κανόνες αναπαραγωγής όσον αφορά τα τραπεζογραμμάτια ευρώ

1. Ως «προϊόν αναπαραγωγής» νοείται κάθε υλική ή άυλη απεικόνιση ολόκληρου ή τμήματος τραπεζογραμματίου ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 1, ή τμημάτων επιμέρους στοιχείων του σχεδίου του, όπως είναι, μεταξύ άλλων, το χρώμα, οι διαστάσεις και τα χρησιμοποιούμενα γράμματα ή σύμβολα, η οποία μπορεί να μοιάζει με τραπεζογραμμάτιο ευρώ ή να δίνει εν γένει την εντύπωση ότι πρόκειται για γνήσιο τραπεζογραμμάτιο ευρώ, ανεξάρτητα από:

- α) το μέγεθος της απεικόνισης· ή
- β) τα υλικά ή τις τεχνικές μεθόδους που χρησιμοποιούνται για την παραγωγή του· ή
- γ) την προσθήκη ή αλλοίωση στοιχείων του σχεδίου του τραπεζογραμματίου ευρώ, π.χ. γραμμάτων ή συμβόλων.

2. Τα προϊόντα αναπαραγωγής που ενδέχεται να εκληφθούν από το κοινό ως γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ θεωρούνται παράνομα.

3. Τα προϊόντα αναπαραγωγής που πληρούν τα ακόλουθα κριτήρια θεωρούνται νόμιμα, εφόσον δεν υπάρχει κίνδυνος να εκληφθούν από το κοινό ως γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ:

- α) μονής όψεως προϊόντα αναπαραγωγής τραπεζογραμματίου ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 1, εφόσον έχουν διαστάσεις 125 % και άνω τόσο του μήκους όσο και του πλάτους ή έως και 75 % τόσο του μήκους όσο και του πλάτους του αντίστοιχου τραπεζογραμματίου ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 1· ή
- β) διπλής όψεως προϊόντα αναπαραγωγής τραπεζογραμματίου ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 1, εφόσον έχουν διαστάσεις 200 % και άνω τόσο του μήκους όσο και του πλάτους ή έως και 50 % τόσο του μήκους όσο και του πλάτους του αντίστοιχου τραπεζογραμματίου ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 1· ή
- γ) προϊόντα αναπαραγωγής επιμέρους στοιχείων του σχεδίου ορισμένου τραπεζογραμματίου ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 1, εφόσον το συγκεκριμένο στοιχείο του σχεδίου δεν απεικονίζεται σε επιφάνεια που μοιάζει με τραπεζογραμμάτιο· ή
- δ) μονής όψεως προϊόντα αναπαραγωγής που απεικονίζουν τμήμα της πρόσθιας ή οπίσθιας όψης ορισμένου τραπεζογραμματίου ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 1, εφόσον το συγκεκριμένο τμήμα είναι μικρότερο από το ένα τρίτο της πρόσθιας ή οπίσθιας όψης, αντίστοιχα, του εν λόγω τραπεζογραμματίου ευρώ· ή
- ε) προϊόντα αναπαραγωγής από υλικό το οποίο είναι σαφώς διαφορετικό του χαρτιού και το οποίο εμφανώς διακρίνεται από το υλικό που χρησιμοποιείται στα τραπεζογραμμάτια· ή
- στ) άυλα προϊόντα αναπαραγωγής, τα οποία καθίστανται διαθέσιμα διά της ηλεκτρονικής οδού σε ιστοσελίδες, με ενσύρματα, ασύρματα ή λοιπά μέσα που διασφαλίζουν την πρόσβαση των συναλλασσομένων στα εν λόγω προϊόντα από τόπο και σε χρόνο της ατομικής τους επιλογής, εφόσον:
 - στο προϊόν αναπαραγωγής εμφανίζεται διαγωνίως, με γραμματοσειρά Arial ή παρόμοια γραμματοσειρά, η ένδειξη SPECIMEN (δείγμα), και
 - η ανάλυση του προϊόντος αναπαραγωγής σε ηλεκτρονική μορφή, στις πραγματικές διαστάσεις του τραπεζογραμματίου, δεν υπερβαίνει τα 72 dpi (στιγμές ανά ίντσα).

4. Στην περίπτωση προϊόντων αναπαραγωγής τα οποία εμπίπτουν στην παράγραφο 3 στοιχείο στ):

- το μήκος της ένδειξης SPECIMEN καταλαμβάνει τουλάχιστον το 75 % του μήκους του προϊόντος της αναπαραγωγής, και
- το πλάτος της ένδειξης SPECIMEN καταλαμβάνει τουλάχιστον το 15 % του πλάτους του προϊόντος της αναπαραγωγής, και
- η ένδειξη SPECIMEN απεικονίζεται με αδιαφανές χρώμα που δημιουργεί αντίθεση με το κυρίαρχο χρώμα του αντίστοιχου τραπεζογραμματίου ευρώ, όπως αυτό καθορίζεται στο άρθρο 1.

5. Κατόπιν σχετικού εγγράφου αιτήματος, η ΕΚΤ και οι ΕθνΚΤ βεβαιώνουν ότι προϊόντα αναπαραγωγής τα οποία δεν πληρούν τα κριτήρια της παραγράφου 3 είναι επίσης νόμιμα, εφόσον δεν είναι δυνατόν να εκληφθούν από το κοινό ως γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ, όπως αυτά καθορίζονται στο άρθρο 1. Στην περίπτωση που ορισμένο προϊόν αναπαραγωγής παράγεται στην επικράτεια ενός μόνο κράτους μέλους με νόμισμα το ευρώ, τα ως άνω αιτήματα απευθύνονται στην ΕθνΚΤ του συγκεκριμένου κράτους μέλους. Σε κάθε άλλη περίπτωση αυτά απευθύνονται στην ΕΚΤ.

6. Οι κανόνες αναπαραγωγής όσον αφορά τα τραπεζογραμμάτια ευρώ εφαρμόζονται και σε τραπεζογραμμάτια ευρώ που έχουν αποσυρθεί ή έχουν απολέσει την ιδιότητα νόμιμου χρήματος σύμφωνα με την παρούσα απόφαση.

Άρθρο 3

Ανταλλαγή φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμματίων ευρώ

1. Οι ΕθνΚΤ ανταλλάσσουν, κατόπιν σχετικού αιτήματος και υπό τους όρους που καθορίζονται στην παράγραφο 2 και στην απόφαση του διοικητικού συμβουλίου που αναφέρεται στο άρθρο 6, φθαρμένα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ στις ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) όταν προσκομίζεται άνω του 50 % του σώματος του τραπεζογραμματίου· ή
- β) όταν προσκομίζεται έως και το 50 % του σώματος του τραπεζογραμματίου, ο δε συναλλασσόμενος αποδεικνύει ότι τα ελλείποντα τμήματα έχουν καταστραφεί.

2. Πέραν των διατάξεων της παραγράφου 1, η ανταλλαγή φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμματίων ευρώ υπόκειται στους ακόλουθους όρους:

- α) όταν υπάρχει αμφιβολία ως προς το νόμιμο της κατοχής των τραπεζογραμματίων ευρώ από τον συναλλασσόμενο, ο τελευταίος προβαίνει σε γνωστοποίηση των στοιχείων της ταυτότητάς του και προσκομίζει αποδείξεις ότι είναι νόμιμος κάτοχος των τραπεζογραμματίων ή καθ' οιονδήποτε τρόπο εξουσιοδοτημένος από το νόμιμο κάτοχο·
- β) όταν υπάρχει αμφιβολία ως προς τη γνησιότητα των τραπεζογραμματίων ευρώ, ο συναλλασσόμενος προβαίνει σε γνωστοποίηση των στοιχείων της ταυτότητάς του·
- γ) όταν προσκομίζονται τραπεζογραμμάτια ευρώ κηλιδωμένα από μελάνη, αλλοιωμένα ή εμποτισμένα με υγρό, ο συναλλασσόμενος διευκρινίζει εγγράφως το είδος της κηλίδας, της αλλοίωσης ή του εμποτισμού·

δ) όταν τα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ έχουν υποστεί φθορά από αντικλεπτικές συσκευές, ο συναλλασσόμενος υποβάλλει έγγραφη δήλωση σχετικά με την αιτία και το είδος της ουδετεροποίησης·

ε) όταν τα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ έχουν υποστεί φθορά από αντικλεπτικές συσκευές στο πλαίσιο της τέλεσης ή της απόπειρας τέλεσης ληστείας ή κλοπής ή άλλης εγκληματικής πράξης, τα τραπεζογραμμάτια ανταλλάσσονται μόνον κατόπιν αιτήματος του νόμιμου κατόχου ή του καθ' οιονδήποτε τρόπο εξουσιοδοτημένου προσώπου από το νόμιμο κάτοχο εις βάρος του οποίου τελέστηκε ή έγινε απόπειρα τέλεσης εγκληματικής πράξης η οποία προκάλεσε φθορά στα τραπεζογραμμάτια·

στ) όταν τα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ έχουν φθαρεί από αντικλεπτικές συσκευές και προσκομίζονται από ιδρύματα και οικονομικούς φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001, τα εν λόγω ιδρύματα και οικονομικοί φορείς υποβάλλουν έγγραφη δήλωση σχετικά με την αιτία της ουδετεροποίησης, παρέχουν τα στοιχεία και τα χαρακτηριστικά της αντικλεπτικής συσκευής, τα στοιχεία του φορέα που προσκομίζει τα φθαρμένα τραπεζογραμμάτια και την ημερομηνία προσκόμισης αυτών·

ζ) όταν τα γνήσια τραπεζογραμμάτια έχουν φθαρεί μαζικά λόγω ενεργοποίησης αντικλεπτικών συσκευών, στον βαθμό που αυτό είναι εφικτό και εφόσον απαιτείται από τις ΕθνΚΤ, τα τραπεζογραμμάτια προσκομίζονται σε δεσμίδες των εκατό τουλάχιστον τραπεζογραμματίων, εφόσον ο αριθμός τους επαρκεί για το σχηματισμό τέτοιων δεσμιδών·

η) όταν ιδρύματα και οικονομικοί φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 προσκομίζουν προς ανταλλαγή, με μία ή περισσότερες συναλλαγές, φθαρμένα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ αξίας τουλάχιστον 7 500 ευρώ: τα εν λόγω ιδρύματα και οικονομικοί φορείς προσκομίζουν έγγραφα σχετικά με την προέλευση των τραπεζογραμματίων και τα στοιχεία της ταυτότητας του πελάτη ή, κατά περίπτωση, του πραγματικού δικαιούχου όπως ορίζεται στην οδηγία 2005/60/ΕΚ. Η εν λόγω υποχρέωση επιβάλλεται επίσης σε περίπτωση αμφιβολίας όσον αφορά τη συμπλήρωση του ορίου των 7 500 ευρώ. Οι κανόνες της παρούσας παραγράφου δεν θίγουν τυχόν αυστηρότερες προϋποθέσεις περί ταυτοποίησης και παροχής στοιχείων τις οποίες έχουν θεσπίσει τα κράτη μέλη κατά τη μεταφορά της οδηγίας 2005/60/ΕΚ.

3. Με την επιφύλαξη των παραπάνω:

- α) όταν οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι τα γνήσια τραπεζογραμμάτια ευρώ έχουν σκόπιμα φθαρεί, αρνούνται να τα ανταλλάξουν και τα παρακρατούν, προκειμένου να αποφεύγεται η επιστροφή τους στην κυκλοφορία ή να προλαμβάνεται η προσκόμισή τους από το συναλλασσόμενο σε άλλη ΕθνΚΤ για ανταλλαγή. Πάντως, προβαίνουν στην ανταλλαγή των φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμματίων ευρώ, εφόσον γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι ο συναλλασσόμενος είναι καλόπιστος ή εφόσον αυτός αποδεικνύει ότι είναι καλόπιστος. Τραπεζογραμμάτια ευρώ τα οποία είναι φθαρμένα σε ελάσσονα βαθμό, π.χ. φέρουν σημειώσεις, αριθμούς ή σύντομα κείμενα, καταρχήν δεν θεωρούνται τραπεζογραμμάτια ευρώ τα οποία έχουν σκόπιμα φθαρεί· και

β) όταν οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι έχει διαπραχθεί ποινικό αδίκημα, αρνούνται να προβούν στην ανταλλαγή των φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμμμάτων ευρώ, τα οποία και παρακρατούν, έναντι αποδεικτικού παραλαβής, ως αποδεικτικά μέσα που προσκομίζονται στις αρμόδιες αρχές ενόψει της έναρξης ανακριτικής διαδικασίας ή —όταν αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη— της τεκμηρίωσής της. Με την επιφύλαξη διαφορετικής απόφασης των αρμόδιων αρχών, τα γνήσια τραπεζογραμμμάτια ευρώ καθίστανται ανταλλάξιμα με το πέρας της ανακριτικής διαδικασίας, υπό τις προϋποθέσεις των παραγράφων 1 και 2·

γ) όταν οι ΕθνΚΤ γνωρίζουν ή έχουν επαρκείς λόγους να πιστεύουν ότι τα φθαρμένα γνήσια τραπεζογραμμμάτια ευρώ έχουν αλλοιωθεί με αποτέλεσμα να συνιστούν κίνδυνο για την υγεία και την ασφάλεια, ανταλλάσσουν τα φθαρμένα γνήσια τραπεζογραμμμάτια ευρώ, εφόσον ο συναλλασσόμενος μπορεί να προσκομίσει αξιολόγηση των θεμάτων υγείας και ασφάλειας από τις αρμόδιες αρχές.

Άρθρο 4

Θέσπιση τέλους για την ανταλλαγή φθαρμένων από αντικλεπτικές συσκευές γνήσιων τραπεζογραμμμάτων ευρώ

1. Οι ΕθνΚΤ επιβαρύνουν με τέλος ιδρύματα και οικονομικούς φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 όταν ζητούν από τις ΕθνΚΤ, σύμφωνα με το άρθρο 3, την ανταλλαγή γνήσιων τραπεζογραμμμάτων ευρώ τα οποία έχουν φθαρεί από αντικλεπτικές συσκευές.

2. Το τέλος ανέρχεται σε 10 λεπτά ανά φθαρμένο τραπεζογραμμμάτιο ευρώ.

3. Το τέλος επιβάλλεται μόνο στην περίπτωση ανταλλαγής τουλάχιστον εκατό φθαρμένων τραπεζογραμμμάτων ευρώ. Το τέλος επιβάλλεται για όλα τα τραπεζογραμμμάτια ευρώ που ανταλλάσσονται.

4. Δεν επιβάλλεται τέλος στην περίπτωση τραπεζογραμμμάτων ευρώ που έχουν φθαρεί στο πλαίσιο της τέλεσης ή της απόπειρας τέλεσης ληστείας ή κλοπής ή άλλης εγκληματικής πράξης.

Άρθρο 5

Πίστωση της αξίας γνήσιων τραπεζογραμμμάτων ευρώ τα οποία έχουν συμπτωματικά φθαρεί κατά τη χρήση αντικλεπτικών συσκευών και προσκομίζονται για ανταλλαγή

1. Η ΕθνΚΤ πιστώνει στα ιδρύματα και τους οικονομικούς φορείς που αναφέρονται στο άρθρο 6 παράγραφος 1 του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1338/2001 και διατηρούν λογαριασμό σε αυτή την αξία των γνήσιων τραπεζογραμμμάτων ευρώ τα οποία έχουν συμπτωματικά φθαρεί κατά τη χρήση αντικλεπτικών συσκευών την ημερομηνία της λήψης των εν λόγω τραπεζογραμμμάτων, υπό την προϋπόθεση ότι:

α) τα τραπεζογραμμμάτια ευρώ δεν έχουν φθαρεί στο πλαίσιο της τέλεσης ή της απόπειρας τέλεσης ληστείας, κλοπής ή άλλης εγκληματικής πράξης·

β) η ΕθνΚΤ μπορεί αμέσως να ελέγξει ότι το ζητούμενο ποσό αντιστοιχεί τουλάχιστον κατά προσέγγιση στην αξία των προσκομιζόμενων τραπεζογραμμμάτων· και

γ) έχει παρασχεθεί οποιαδήποτε άλλη πληροφορία η οποία ζητήθηκε από την ΕθνΚΤ.

2. Τυχόν διαφορές που προκύπτουν κατόπιν της επεξεργασίας μεταξύ της αξίας των συμπτωματικά φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμμμάτων ευρώ τα οποία προσκομίζονται για ανταλλαγή και του ποσού που πιστώθηκε πριν από την επεξεργασία χρεώνεται ή πιστώνεται, κατά περίπτωση, στο ίδρυμα ή τον οικονομικό φορέα που προσκόμισε τα τραπεζογραμμμάτια.

3. Τα τέλη που αναφέρονται στο άρθρο 4 υπολογίζονται βάσει του πραγματικού αριθμού των συμπτωματικά φθαρμένων γνήσιων τραπεζογραμμμάτων ευρώ τα οποία επεξεργάστηκε η ΕθνΚΤ.

Άρθρο 6

Απόσυρση τραπεζογραμμμάτων ευρώ

Η απόσυρση ορισμένου τύπου ή σειράς τραπεζογραμμμάτων ευρώ ρυθμίζεται με απόφαση του διοικητικού συμβουλίου που δημοσιεύεται προς ενημέρωση του κοινού στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης* και σε άλλα μέσα επικοινωνίας. Στην απόφαση αυτή καθορίζονται τουλάχιστον τα ακόλουθα σημεία:

— ο τύπος ή η σειρά των τραπεζογραμμμάτων ευρώ που αποσύρονται από την κυκλοφορία,

— η διάρκεια της περιόδου ανταλλαγής,

— η ημερομηνία κατά την οποία τα τραπεζογραμμμάτια ευρώ συγκεκριμένου τύπου ή σειράς θα απολέσουν την ιδιότητα νόμιμου χρήματος, και

— η μεταχείριση των τραπεζογραμμμάτων ευρώ που προσκομίζονται μετά το πέρας της περιόδου απόσυρσης και/ή αφού έχουν απολέσει την ιδιότητά τους ως νόμιμο χρήμα.

Άρθρο 7

Έναρξη ισχύος και κατάργηση

1. Η απόφαση ΕΚΤ/2003/4 καταργείται.

2. Κάθε αναφορά στην απόφαση ΕΚΤ/2003/4 θεωρείται ότι γίνεται στην παρούσα απόφαση.

3. Η παρούσα απόφαση αρχίζει να ισχύει την επόμενη ημέρα από τη δημοσίευσή της στην *Επίσημη Εφημερίδα της Ευρωπαϊκής Ένωσης*.

Φρανκφούρτη, 19 Απριλίου 2013.

Για το διοικητικό συμβούλιο της ΕΚΤ

Ο Πρόεδρος της ΕΚΤ

Mario DRAGHI

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΝΤΙΣΤΟΙΧΙΑΣ

Απόφαση ΕΚΤ/2003/4	Παρούσα απόφαση
Άρθρο 1	Άρθρο 1
Άρθρο 2	Άρθρο 2
Άρθρο 3	Άρθρο 3
Άρθρο 4	Άρθρο 4
Άρθρο 5	Άρθρο 6
Άρθρο 6	Άρθρο 7